

141549301
מ/ח ה/ח ח/ח

141549301

תשובה לדוגמא על שאלה מס' 1

1. פוזנר בספרו על פרגמטיזם משפטי מבחין בין הפרגמטיזם המשפטי לבין הפרגמטיזם של דיואי. הפרגמטיזם של דיואי הוא עוד תפיסה הוליסטית אחת שניסתה להעמיד את כל עולם המחשבה על רגל אחת. פרגמטיזם של דיואי מנסה להעביר את תפיסת ההתפתחות הדרוויניסטית לתוך עולם הרעיונות הכללי. דיואי בונה אמת חדשה על ידי שעבוד כל המחשבה כולה לתבניות חדשות העולות בקנה אחד עם התפיסה הדרוויניסטית. על פי הפרגמטיזם של דיואי חייבים לשנות את כל תבניות המחשבה מבחינת המטרה. המטרה צריכה להיות בחינה תועלתית של קידום "דרוויניסטי" ולא של חיפוש מסורתי אחר האמת המנותקת.

2. פוזנר מזהיר אותנו מפני החלף בין הפרגמטיזם שהוא מטיף לו לבין הפרגמטיזם של דיואי. הפרגמטיזם של פוזנר הוא פרגמטיזם משפטי. לפי תפיסתו, יש להפריד בין משפט לבין פילוסופיה, המשפט אינו חייב להיות עקבי מבחינה רעיונית, דרישה שאותה אנו מציבים בפני כל תיאוריה פילוסופית או מדעית. המשפט חייב להיות פריזמה אקלקטית של מגוון התפיסות והרעיונות הנפוצים בחברה הנתונה בצרוף שיקולים פרגמטיים של התאמה ויישום. לשון אחר, המשפט איננו "תיאוריה". הוא דומה להסדר שנעשה בבית משותף שבו יש שכנים שונים עם השקפות שונות המביאות כל אחד מהם לתביעות שונות. ההסדר הזה לא יבטא עקביות כלשהי מלבד הרצון להשיג שלום בית בין השכנים.

3. כפי שאמרנו, בעיית ההכרה של ההלכה במשפט זר או בפילוסופיה מדינית נעוצה בכך שהם הוצבו בפניה כנושאות בשורה מוניסטית והוליסטית של הטוב. כאשר המשפט והפילוסופיה המדינית אינם מתיימרים לעשות זאת, אלא להיות אותה מוראה של מלכות אשר בלעדיה איש את רעהו חיים בלעו, הרי שההלכה מקבלת זאת כאילוץ מציאותי העולה מתוך הצורך לקיים מודוס ויונדי בין השונות המתקיימות דה-פקטו.

א.ב.ל.

הדפסתי את השורה לפעמים על לוחית מס' 1.
על לוחית מס' 2 המסומנת בין 1/2 ו-
מא' 2

בכ"ז 22

4 י"ט